

ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГОСПОДАРСЬКИХ СТРУКТУР В СИСТЕМІ «ІННОВАЦІЇ – ФІНАНСИ – ВИРОБНИЦТВО»

© Бондарчук М.К., Біленська Я.Р., 2011

Метою інтеграції суб'єктів господарювання у господарські структури є об'єднання їх ресурсів (фінансових, виробничих, інтелектуальних тощо) для підвищення ефективності виробництва та посилення конкурентних позицій вітчизняного підприємництва. Однак, сьогодні, в умовах нестабільного ринкового середовища, досягнення господарською структурою конкурентних переваг можливе лише завдяки здійсненню останньою інноваційної діяльності.

Ефективність інноваційної діяльності господарських структур залежить насамперед від раціональної організації функціонування складових їх інноваційного потенціалу.

Існують різні погляди авторів щодо визначення суті інноваційного потенціалу. Отже, враховуючи результати наукових досліджень, інноваційний потенціал господарської структури – це сукупність всіх тих видів ресурсів, які необхідні для здійснення інноваційної діяльності та можливостей цих ресурсів забезпечувати розробку та впровадження інновацій.

За результатами дослідження літературних джерел виділимо такі складові інноваційного потенціалу господарської структури: внутрішню, зовнішню (ринкову) та інформаційно-інтерфейсну. У свою чергу під внутрішньою складовою слід розуміти інтелектуальну, фінансову та виробничу складові.

Інтелектуальна складова інноваційного потенціалу характеризується кадровими ресурсами та науково-технічною інформацією.

Найважливішим ресурсом інтелектуальної складової інноваційного потенціалу виступає науково-технічна інформація. Інформаційні ресурси відіграють неабияку роль в процесі інтелектуального розвитку господарської структури: по-перше, вони являються вихідним матеріалом будь-якої науково-дослідної роботи, по-друге, вони виступають результатом НДДКР. Використання результатів інтелектуального розвитку господарської структури в процесі впровадження інновацій у виробництво відбувається на основі передачі інформації.

Інтелектуальна складова за [1] визначає можливості генерації та сприйняття ідей, задумів новачків і доведення їх до рівня нових технологій, конструкцій, організаційних і управлінських рішень. Це передбачає наявність на підприємстві фахівців з високою фаховою підготовкою та творчими здібностями, здатних застосовувати свої знання і уміння для продукування нових практично орієнтованих знань, втілювати їх в інновації конкретної спрямованості, що відповідають потребам ринку. Вважається, що за стан такої підготовки відповідальними є служба кадрового забезпечення і особисто головний інженер на промислових підприємствах.

Термін «інтелектуальний потенціал» часто вживається з терміном «інновації», оскільки інноваційний процес, створення і використання нових технологій є однією з форм реалізації інтелектуального потенціалу [2].

В інноваційному розвитку господарських структур особливого значення набуває роз'язання проблеми фінансового забезпечення процесів розробки та впровадження інновацій (доступність фінансових ресурсів, економія за рахунок зміни джерел фінансування, вартості фінансування тощо) [5]. Отже, фінансова складова інноваційного потенціалу характеризується фінансовими ресурсами, які необхідні господарським структурам для здійснення інноваційної діяльності.

Виробнича складова інноваційного потенціалу характеризується матеріально-технічними, організаційно-управлінськими та трудовими ресурсами господарської структури, які необхідні для здійснення інноваційної діяльності.

У сучасних умовах, основою ефективного використання всіх видів ресурсів, необхідних для здійснення інноваційної діяльності, стає інформаційне забезпечення. Деякі дослідники виділяють окремо інформаційну та інтерфейсну складові інноваційного потенціалу, або ж про інтерфейсну складову взагалі не згадують. Ми вважаємо, що доцільно було б об'єднати їх в одну інформаційно-інтерфейсну складову, яка повинна обслуговувати (забезпечувати інформацією) всі етапи інноваційного розвитку господарської структури та бути специфічною формою взаємозв'язку та взаємодії всіх структурних одиниць господарського об'єднання. Під інформаційно-інтерфейсною складовою інноваційного потенціалу доцільно розуміти певну систему інформаційного забезпечення інноваційної діяльності господарської структури.

Система інформаційного забезпечення складається із зовнішньої і внутрішньої інформаційної бази. Зовнішня інформаційна база характеризується інформацією про споживачів, конкурентів та загальною ситуацією про ринок. Як зазначається у [3], залучення інноваційного потенціалу до інноваційного процесу, його формування, відтворення, реалізація відбувається за допомогою ринкового саморегулювання в органічному поєднанні з державним регулюванням.

Внутрішня інформаційна база складається із науково-технічної, виробничої, обліково-економічної та фінансової інформації.

Варто зазначити, що без наявності достовірної та своєчасної інформації неможливим є формування та реалізація інноваційної стратегії господарської структури. Основними шляхами підвищення якості інформаційного забезпечення діяльності господарських структур в системі «інновації – фінанси – виробництво» є подальша інтеграція внутрішньої інформації (науково-технічної, виробничої, обліково-економічної та фінансової інформації) та інформації із зовнішніх джерел (максимальне врахування потреб споживачів); підвищення оперативності внесення змін в інформаційні файли. Особливо актуальним і важливим завданням постає розробка системи інформаційного забезпечення, яка б забезпечувала інтеграцію інформації різних складових інноваційного потенціалу господарської структури для прийняття ефективних управлінських рішень.

1.Петровиц Й.М. Інноваційний потенціал управління організацією: монографія/ Й.М.Петровиц, Л.М. Прокопишин-Рашкевич. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. - 184 с. 2. Тимошенко Н.Ю. Аспекти управління інтелектуальним потенціалом промислових підприємств//Економічний вісник НТУУ «КПІ»/Менеджмент організації: Збірник наукових праць. – 2010. 3. Ястремська О.М. Управління інноваційною діяльністю:Монографія/Під. заг. ред. О.М. Ястремської та Г.В. Верещагіної. – Х.: ФОП Павленко О.Г.;ВД «ІНЖЕК», 2010. – 404 с. Укр. мова.4. Коюда В.О., Лисенко Л.А. Інноваційна діяльність підприємства та оцінка її ефективності: Монографія. – Х.: ФОП Павленко О.Г.; ВД «ІНЖЕК», 2010. -224 с. 5. Калініченко Л.Л. Інтегровані бізнес-структури: сутність та оцінка ефективності функціонування//Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011 - №34 – с.393-396.